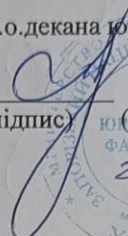

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.декана юридичного факультету

Т.О. Коломоєць
(підпис) (ініціали та прізвище)

28.08.2025 р

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Цивільне право

(назва навчальної дисципліни)

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма ПРАВО

(назва)

спеціалізації / предметної спеціальності

(за наявності)

(шифр і назва)

спеціальності 081Право

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань 08 Право

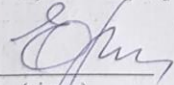
(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ: Болокан Інна Вікторівна, д.ю.н., доцент, професор кафедри цивільного права

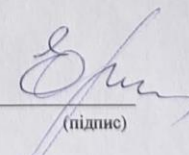
Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри цивільного права
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Завідувач кафедри цивільного права

(підпис)

Д.О. Ермоленко
(ініціали, прізвище)

(підпис)

Д.О. Ермоленко
(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: innabolokani@znu.edu.ua

Сезн ЗНУ форум та приватні повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131>

Телефон: (061) 228-16-33 (кафедра цивільного права)

Кафедра цивільного права, V корпус ЗНУ, 108 ауд.

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Цивільне право» (особлива частина) є досягнення здобувачами вищої юридичної освіти (далі – здобувачі) глибокого розуміння природи й сутності цивільно-правових відносин, підготовки до практичної діяльності висококваліфікованих фахівців-цивілістів, формуванні творчої особистості майбутніх цивілістів, а також формування у здобувачів інтересу до набуття ґрунтовних спеціальних знань у сфері професійної підготовки із цивільного права, зокрема в частині недоговірних зобов'язань, спадкового права, сімейного права. Це передбачає вивчення основних теоретичних положень цивілістичної науки про недоговірні зобов'язання, особливості цивільно-правового регулювання спадкових відносин, закріплення практичних навичок щодо складання різних видів цивільно-правових документів, компетентностей щодо їх аналізу з метою ефективного використання у практичній правозастосовчій діяльності. Вивчення дисципліни дозволить здобувачам отримати знання: про поняття і основні інститути зобов'язального права (в частині недоговірних зобов'язань); оволодіти практичними навичками складання цивільно-правових та сімейно-правових документів, їх тлумачення та застосування; сформувати навички самостійного критичного мислення, юридичного аналізу проблемних питань цивільного, спадкового та сімейного права, практики його застосування тощо. Поглиблене вивчення вказаної дисципліни є важливим й тому, що перевірка знань з цієї галузі права відбувається на вступних іспитах у магістратуру та випускних іспитах з магістратури зі спеціальності «Право», на всіх іспитах для допуску до професії (суддя, нотаріус, адвокат, прокурор, приватний виконавець тощо).

Особлива частина цивільного права в частині недоговірних зобов'язань, спадкового та сімейного права (6 семестр, 3 курс) вивчається після Загальної частини цивільного права (3-4 семестри, 2 курс) та Особливої частини цивільного права в частині договірних зобов'язань (5 семестр, 3 курс). Дисципліна також пов'язана з теоретично-правовими та галузевими юридичними науками. Перш за все, вона базується на фундаментальних розробках методологічних наук, зокрема «Теорії держави і права» (ППС1) та «Філософії права» (ППОП2). Положення, розроблені «Теорією держави і права» про предмет і метод правового регулювання, доктрину верховенства права та правовідносин, тлумачення та застосування нормативних актів є підґрунтям теорії сімейного права, окремих підгалузей та інститутів цивільного (зокрема зобов'язального в частині недоговірних зобов'язань), спадкового права тощо) і використовуються при їх вивченні. Положення, розроблені «Філософією права», які стосуються базових питань сенсу права, його сутності та поняття, цінності та значимості, ролі в житті людини, суспільства і держави, мають своє продовження в положеннях цивільного права, які стосуються сімейних прав та обов'язків, спадкових прав, положеннях про відшкодування шкоди, зобов'язань з рятування життя та здоров'я людини, майна фізичних та юридичних осіб тощо. Однією зі сфер приватно-правового життя є право особи на шлюб, яке входить до сфери правового регулювання сімейного права. З питаннями права на життя та здоров'я, правом власності пов'язанні окремі недоговірні зобов'язання (відшкодування шкоди, завданої здоров'ю, майну; рятування життя, здоров'я, майна; створення загрози життю, здоров'ю, майну; набуття та збереження майна без достатньої правої підстави; вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення тощо), які входять до сфери правового регулювання цивільного права. Навчальна дисципліна «Цивільне право» також пов'язана з іншими галузевими дисциплінами, зокрема з «Цивільним процесуальним правом» (ППС8). Взаємозв'язок цих дисциплін дуже тісний, адже захист прав фізичних та юридичних осіб (цивільно-правові права) у разі їх порушення здійснюється в порядку цивільного судочинства, а

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

відтак, отримання знань з цивільного процесу неможливе без попереднього отримання відповідних знань з цивільного права, зокрема про відшкодування матеріальної та моральної шкоди, про права учасників недоговірних цивільно-правових, спадкових та сімейних відносин, права кожного з подружжя, батьків, і, особливо, дітей, про усиновлення тощо.

За результатами успішного завершення курсу здобувач зможе:

- пояснювати природу та зміст основних цивільно-правових правових явищ і процесів;
- застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- готувати проекти необхідних цивільно-правових та сімейно-правових документів, актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях;
- аналізувати зміст цивільно-правових, сімейно-правових та інших документів;
- надавати консультації про можливі способи захисту прав та інтересів осіб у різних правових ситуаціях цивільно-правового та сімейно-правового характеру;
- використовувати знання змісту основних нормативно-правових актів ЄС та рішення Суду Справедливості ЄС у сфері цивільного права у практичній діяльності;
- використовувати знання Положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, прецедентну практику Європейського суду з прав людини з питань, які стосуються цивільного права у практичній діяльності;
- здійснювати порівняльний аналіз положень цивільного законодавства України із актами ЄС у розрізі окремих цивільно-правових інститутів;
- застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод та прецедентну практику Європейського суду з прав людини при вирішенні спорів, що впливають з цивільних правовідносин.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова (цикл професійної підготовки спеціальності) ППС 7	
Семестр	6-й	6-й
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість годин	150	
Лекційні заняття	24 год.	12 год.
Практичні заняття	36 год.	14 год.
Самостійна робота	90 год.	124 год.
Консультації	https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/law/navchal_nij_protses	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.	вирішення кейсів, аналіз судової практики (спадкові, сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями), правових позицій	опитування, тестування, перевірка правильності вирішення кейсів, правильності зроблених висновків, правильності аналізу змісту договорів щодо сімейних та спадкових правовідносин
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	вирішення кейсів, складання цивільно-правових (спадкове право) та сімейно-правових договорів, аналіз зразків цивільно-правових (спадкове право) та сімейно-правових договорів, аналіз судової практики (спадкові, сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями) тощо	опитування, тестування, перевірка правильності вирішення кейсів та правильності складених документів.
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	вирішення кейсів, складання цивільно-правових (спадкове право) та сімейно-правових договорів, аналіз зразків цивільно-правових (спадкове право) та сімейно-правових договорів, аналіз судової практики (спадкові, сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями) тощо	опитування, тестування, перевірка правильності вирішення кейсів та правильності складених документів
ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	обговорення змісту недоговірних зобов'язань, питань спадкового та сімейного права, змістовний аналіз цивільно-правових (спадкове право) та сімейно-правових договорів; аналіз життєвих ситуацій (кейсів); складання проєктів консультаційних висновків	опитування, тестування, перевірка складених договорів та висновків, перевірка правильності та повноти вирішення кейсів
ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	пошук правових позицій Верховного Суду з питань недоговірних, спадкових та сімейних правовідносин	опитування, тестування, перевірка правильності знайдених правових позицій Верховного Суду
ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	обговорення новітніх підходів до теоретичного матеріалу та прогресивних методик юристів-практиків у цивільно-правовій (недоговірні зобов'язання, спадкові відносини) та сімейно-правовій сферах; вирішення кейсів; змістовний та порівняльний аналіз судової практики у спадкових, сімейних справах та справах, що впливають з недоговірних зобов'язань, аналіз готових зразків цивільно-правових (спадкове право) та сімейно-правових договорів з доданням своїх пропозицій щодо їх вдосконалення	опитування, тестування, перевірка правильності та повноти вирішення кейсів; перевірка правильності складення цивільно-правових та сімейно-правових документів
ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.	обговорення особливостей реалізації прав чоловіка та жінки у сімейних правовідносинах; отримання навичок закріплення у сімейно-правових	опитування, тестування, перевірка складених цивільно-правових та сімейно-правових договорів, перевірка правильності та повноти вирішення кейсів

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	договорах рівних прав та обов'язків учасників відповідних відносин; отримання навичок закріплення обов'язків у договірних конструкціях спадкового права з урахуванням принципу рівності сторін договірних відносин незалежно від того, хто є стороною цього договору – юридичні чи фізичні особи; вміння передбачити для виконання взятих за договором у спадкових та сімейних правовідносинах правові та дієві засоби забезпечення виконання зобов'язань та заходи відповідальності, зважаючи на те, який суб'єкт є стороною договору, натомість не порушуючи прав іншої сторони цього ж договору; вирішення кейсів	
СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.	вирішення кейсів, складання сімейно-правових договорів, аналіз зразків сімейно-правових договорів, аналіз судової практики (сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями) тощо	опитування, тестування, перевірка складених сімейно-правових договорів, перевірка правильності та повноти вирішення кейсів
СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.	вирішення кейсів, аналіз практики ЄСПЛ	опитування, тестування, перевірка правильності висновків з практики ЄСПЛ
СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, зокнайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.	вирішення кейсів, складання сімейно-правових договорів, аналіз зразків сімейно-правових договорів, аналіз судової практики (сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями) тощо	опитування, тестування, перевірка складених сімейно-правових договорів, перевірка правильності та повноти вирішення кейсів
СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.	аналіз судової практики (спадкові та сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями)	опитування, тестування, перевірка правильності та повноти вирішення кейсів
СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	вирішення кейсів, аналіз судової практики (спадкові та сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями)	опитування, тестування, перевірка правильності та повноти вирішення кейсів
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.	вирішення кейсів, аналіз судової практики (спадкові та сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями)	опитування, тестування, перевірка правильності та повноти вирішення кейсів
СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.	вирішення кейсів, аналіз судової практики (спадкові та сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями), аналіз зразків цивільно-правових (спадкове право) та сімейно-правових договорів	опитування, тестування, перевірка правильності та повноти вирішення кейсів
СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.	вирішення кейсів, аналіз судової практики (спадкові та сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями), аналіз зразків цивільно-правових (спадкове право) та сімейно-правових договорів	опитування, тестування, перевірка правильності та повноти вирішення кейсів
СК15. Здатність до самостійної	вирішення кейсів, складання	опитування, тестування, перевірка

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

підготовки проєктів актів правозастосування.	сімейно-правових договорів, аналіз зразків сімейно-правових договорів, аналіз судової практики (сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями) тощо	правильності та повноти вирішення кейсів, перевірка складених цивільно-правових (спадкове право) та сімейно-правових договорів
СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	аналіз зразків сімейно-правових договорів, аналіз судової практики (сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями) тощо	перевірка правильності висновків аналізу цивільно-правових (спадкове право) та сімейно-правових договорів
РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел	аналіз вітчизняного законодавства, конвенцій та норм двосторонніх міжнародних договорів, що регулюють або пов'язані з питаннями недоговірних зобов'язань, спадковим правом, сімейними відносинами; вирішення ситуацій у спадкових та сімейних правовідносинах, ускладнених іноземним елементом; аналіз судової практики (спадкові та сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями)	опитування, тестування, перевірка правильності та повноти вирішення кейсів та правильності вибору права держави, яким регулюватимуться спадкові, сімейні відносини, ускладнені іноземним елементом, недоговірні зобов'язання
РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів	аналіз вітчизняного законодавства, вирішення кейсів, аналіз судової практики (сімейні справи, спадкові справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями)	опитування, тестування, перевірка правильності та повноти висновків після аналізу вітчизняного законодавства та судової практики вирішення сімейних справ, спадкових справ, справ, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями
РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях	вирішення кейсів, аналіз судової практики (спадкові та сімейні справи, справи, що пов'язані з недоговірними зобов'язаннями), аналіз зразків цивільно-правових (спадкове право) та сімейно-правових договорів	опитування, тестування, перевірка правильності та повноти вирішення кейсів та висновків щодо змісту проаналізованих зразків договорів та інших документів

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Недоговірні зобов'язання.

Тема 1. Загальна характеристика недоговірних зобов'язань за законодавством України та країн ЄС.

Поняття недоговірних зобов'язань. Види недоговірних зобов'язань. Підстави виникнення недоговірних зобов'язань. Наслідки виникнення недоговірних зобов'язань. Учасники недоговірних зобов'язань. Відмінність недоговірних зобов'язань від договірних. Принципи, дефініції і модельні правила європейського приватного права (DCFR) (Книга V. Дії в чужому інтересі без доручення, Книга VI. Недоговірна відповідальність за шкоду, завдану іншій особі, Книга VII. Безпідставне збагачення).

Тема 2. Публічна обіцянка винагороди.

Право на публічну обіцянку винагороди без оголошення конкурсу. Зміст завдання. Строк (термін) виконання завдання. Зміна умов публічної обіцянки винагороди. Правові наслідки виконання завдання. Припинення зобов'язання у зв'язку з публічною обіцянкою винагороди. Публічна обіцянка винагороди за результатами конкурсу. Право на оголошення конкурсу. Умови конкурсу. Зміна умов конкурсу. Відмова від проведення конкурсу. Переможець конкурсу. Особливості оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, які подані на конкурс. Права переможця конкурсу. Повернення учаснику конкурсу речі, поданої на конкурс.

Тема 3. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.

Право на вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Надання звіту про вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Відшкодування витрат,

понесених особою у зв'язку із вчиненням нею дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.

Тема 4. Рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи.

Зобов'язання, що виникають внаслідок рятування життя та здоров'я фізичної особи.
Зобов'язання, що виникають у зв'язку з рятуванням майна фізичної або юридичної особи.

Тема 5. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.

Усунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.
Наслідки неусунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.
Відшкодування шкоди, завданої внаслідок неусунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.

Тема 6. Відшкодування шкоди за законодавством України та країн ЄС.

Принципи європейського деліктного права (Principles of European Tort Law, PETL), розроблені Європейською групою з деліктного права (European Group on Tort Law, EGTL, 2005). Відшкодування юридичною або фізичною особою шкоди, завданої їхнім працівником чи іншою особою. Відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування. Відшкодування шкоди, завданої посадовою або службовою особою органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування. Відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування у сфері нормотворчої діяльності. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування. Відшкодування (компенсація) шкоди фізичній особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення. Відшкодування шкоди, завданої малолітньою особою. Відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою. Відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою після набуття нею повної цивільної дієздатності. Відшкодування шкоди, завданої кількома малолітніми особами. Відшкодування шкоди, завданої кількома неповнолітніми особами. Відшкодування шкоди батьками, позбавленими батьківських прав. Відшкодування шкоди, завданої недієздатною фізичною особою. Відшкодування шкоди, завданої фізичною особою, цивільна дієздатність якої обмежена. Відшкодування шкоди, завданої фізичною особою, яка не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла керувати ними. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок взаємодії кількох джерел підвищеної небезпеки. Відшкодування ядерної шкоди. Відшкодування шкоди, завданої спільно кількома особами. Право зворотної вимоги до винної особи. Способи відшкодування шкоди, завданої майну потерпілого. Урахування вини потерпілого і матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоди. Відшкодування шкоди особою, яка застрахувала свою цивільну відповідальність. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я. Відшкодування шкоди, завданої фізичній особі під час виконання нею договірних зобов'язань. Визначення заробітку (доходу), втраченого внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я фізичної особи, яка працювала за трудовим договором. Визначення доходу, втраченого внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я фізичної особи-підприємця. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я малолітньої або неповнолітньої особи. Відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого. Відшкодування витрат на поховання. Порядок відшкодування шкоди. Збільшення розміру відшкодування шкоди на вимогу потерпілого у разі зміни стану його працездатності. Зменшення розміру відшкодування шкоди на вимогу особи, яка завдала шкоди. Відшкодування шкоди у разі припинення юридичної особи, зобов'язаної відшкодувати шкоду. Відшкодування витрат на лікування особи, яка потерпіла від злочину. Зобов'язок держави відшкодувати шкоду, завдану каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю внаслідок злочину. Збільшення розміру відшкодування шкоди у зв'язку з підвищенням вартості життя і збільшенням розміру мінімальної заробітної плати. Підстави відшкодування

шкоди, завданої внаслідок недоліків товару, робіт (послуг). Особи, зобов'язані відшкодувати шкоду, завдану внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). Строки відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товару, робіт (послуг). Особливості відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товару, що є рухомим майном. Відповідальність за шкоду, завдану внаслідок використання систем штучного інтелекту (Регламент №2024/1689 «Artificial Intelligence Act»).

Тема 7. Зобов'язання, що виникають внаслідок набуття, збереження майна без достатньої правової підстави.

Загальні положення про зобов'язання у зв'язку з набуттям, збереженням майна без достатньої правової підстави. Повернення в натурі безпідставно набутого майна. Відшкодування доходів від безпідставно набутого майна і витрат на його утримання. Безпідставно набуте майно, що не підлягає поверненню.

Змістовий модуль 2. Спадкове право.

Тема 8. Спадкування і спадкове право, принципи спадкового права.

Поняття спадкування. Види спадкування. Склад спадщини. Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини. Відкриття спадщини. Місце відкриття спадщини. Спадкоємці. Право на спадкування. Усунення від права на спадкування. Спадкування права на земельну ділянку. Спадкування частки у праві спільної сумісної власності. Право на одержання сум заробітної плати, пенсії, стипендії, аліментів, інших соціальних виплат, які належали спадкодавцеві. Спадкування права на вклад у банку (фінансовій установі). Спадкування права на одержання страхових виплат (страхового відшкодування). Спадкування права на відшкодування збитків, моральної шкоди та сплату неустойки. Спадкування обов'язку відшкодувати майнову шкоду (збитки) та моральну шкоду, яка була завдана спадкодавцем. Обов'язок спадкоємців відшкодувати витрати на утримання, догляд, лікування та поховання спадкодавця. Спадкування прав та обов'язків за договором оренди житла з викупом.

Тема 9. Спадкування за законом.

Черговість спадкування за законом. Зміна черговості одержання права на спадкування. Спадкування усиновленими та усиновлювачами. Перша черга спадкоємців за законом. Друга черга спадкоємців за законом. Третя черга спадкоємців за законом. Четверта черга спадкоємців за законом. П'ята черга спадкоємців за законом. Спадкування за правом представлення. Розмір частки у спадщині спадкоємців за законом.

Тема 10. Спадкування за заповітом.

Право на заповіт. Поняття заповіту. Форма і зміст заповіту. Право на обов'язкову частку. Скасування та зміна заповіту. Визнання заповіту недійсним. Виконання заповіту. Спадковий процес. Поняття спадкового процесу. Джерела спадкового процесуального права. Право заповідача на призначення спадкоємців. Право заповідача на визначення обсягу спадщини, що має спадкуватися за заповітом. Право заповідача на заповідальний відказ. Предмет заповідального відказу. Втрата чинності заповідальним відказом. Право заповідача на покладення на спадкоємця інших (ніж зобов'язальний відказ) обов'язків. Заповіт з умовою. Заповіт подружжя. Підпризначення спадкоємця. Спадкування частини спадщини, що не охоплена заповітом. Встановлення сервітуту у заповіті. Посвідчення заповіту нотаріусом. Посвідчення нотаріусом секретних заповітів. Оголошення нотаріусом секретного заповіту. Посвідчення заповіту посадовою особою органу місцевого самоврядування. Посвідчення заповіту іншою посадовою, службовою особою. Посвідчення заповіту при свідках. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Таємниця заповіту. Тлумачення заповіту. Право заповідача на призначення виконавця заповіту. Призначення виконавця заповіту за ініціативою спадкоємців. Призначення виконавця заповіту нотаріусом. Згода особи на призначення її виконавцем заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Право виконавця заповіту на плату за виконання своїх повноважень. Контроль за виконанням заповіту. Право на оскарження дій виконавця заповіту. Строк чинності повноважень виконавця заповіту. Право виконавця заповіту на відмову від здійснення своїх повноважень.

Тема 11. Здійснення права на спадкування. Оформлення права на спадщину.

Прийняття спадщини. Подання заяви про прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини. Прийняття заповідального відказу. Наслідки пропущення строку для прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини на користь іншої особи. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. Перехід права на прийняття спадщини. Відумерлість спадщини. Поділ спадщини між спадкоємцями. Переважне право окремих спадкоємців на виділ їм спадкового майна в натурі. Перерозподіл спадщини. Пред'явлення кредитором спадкодавця вимог до спадкоємців. Обов'язок спадкоємців задовольнити вимоги кредитора. Охорона спадкового майна. Охорона спадкового майна виконавцем заповіту. Управління спадщиною. Право спадкоємця на одержання свідоцтва про право на спадщину. Обов'язок спадкоємця звернутися за свідоцтвом про право на спадщину на нерухоме майно. Строк видачі свідоцтва про право на спадщину. Внесення змін до свідоцтва про право на спадщину. Визнання недійсним свідоцтва про право на спадщину.

Тема 12. Договірні конструкції в спадковому праві.

Поняття спадкового договору. Сторони у спадковому договорі. Форма спадкового договору. Обов'язки набувача у спадковому договорі. Особливості спадкового договору з участю подружжя. Забезпечення виконання спадкового договору. Розірвання спадкового договору. Договір про зміну розміру часток у спадщині. Договір про поділ спадщини. Договір про зміну черговості спадкування. Договір між спадкоємцями та виконавцем заповіту.

Змістовий модуль 3. Сімейне право.

Тема 13. Поняття, предмет, принципи та система сімейного права.

Поняття сімейного права. Предмет сімейного права. Принципи сімейного права. Система сімейного права. Учасники сімейних відносин. Сім'я. Право особи на сім'ю. Державна охорона сім'ї. Дитина. Загальні засади регулювання сімейних відносин. Застосування до регулювання сімейних відносин Цивільного кодексу України.

Тема 14. Сімейні правовідносини.

Регулювання сімейних відносин за домовленістю (договором) сторін. Застосування аналогії закону та аналогії права. Врахування звичаїв при вирішенні судом сімейних спорів. Обчислення строків, встановлених СК України. Міжнародні договори України як джерело сімейного права. Здійснення сімейних прав.

Тема 15. Суб'єкти сімейних правовідносин. Захист сімейних прав та інтересів.

Виконання сімейних обов'язків. Надання неповнолітнім батькам допомоги у здійсненні батьківських прав та виконанні батьківських обов'язків. Надання органом опіки та піклування допомоги особам у здійсненні ними своїх сімейних прав та виконанні сімейних обов'язків. Захист сімейних прав та інтересів. Участь органу опіки та піклування у захисті сімейних прав та інтересів. Застосування позовної давності до вимог, що впливають із сімейних відносин.

Тема 16. Шлюб: загальна характеристика.

Поняття шлюбу. Шлюбний вік. Право на шлюб. Добровільність шлюбу. Одношлюбність. Особи, які не можуть перебувати у шлюбі між собою. Значення державної реєстрації шлюбу. Заява про реєстрацію шлюбу. Ознайомлення наречених з їхніми правами та обов'язками. Взаємна обізнаність наречених про стан здоров'я. Зобов'язання наречених у разі відмови від вступу в шлюб. Час реєстрації шлюбу. Місце реєстрації шлюбу. Реєстрація шлюбу в присутності нареченої та нареченого. Право на вибір прізвища при реєстрації шлюбу. Правові наслідки шлюбу.

Тема 17. Дійсність та недійсність шлюбу.

Правозгідність шлюбу. Підстави недійсності шлюбу. Шлюб, який є недійсним (ст. 39 СК України). Шлюб, який визнається недійсним за рішенням суду (ст. 40 СК України). Шлюб, який може бути визнаний недійсним за рішенням суду (ст. 41 СК України). Особи, які мають право на звернення до суду з позовом про визнання шлюбу недійсним. Визнання шлюбу недійсним після його припинення. Час, з якого шлюб є недійсним. Правові наслідки недійсності шлюбу. Особливі правові наслідки недійсності шлюбу. Права та обов'язки батьків і дитини, яка народилася у недійсному шлюбі.

Тема 18. Припинення шлюбу.

Підстави припинення шлюбу. Припинення шлюбу внаслідок його розірвання. Розірвання шлюбу органом державної реєстрації актів цивільного стану за заявою подружжя, яке не має дітей. Розірвання шлюбу органом державної реєстрації актів цивільного стану за заявою одного з подружжя. Визнання розірвання шлюбу фіктивним. Розірвання шлюбу за рішенням суду за спільною заявою подружжя, яке має дітей. Право на пред'явлення позову про розірвання шлюбу. Заходи суду щодо примирення подружжя. Підстави для розірвання шлюбу за позовом одного з подружжя. Право на вибір прізвища після розірвання шлюбу. Момент припинення шлюбу у разі його розірвання. Державна реєстрація розірвання шлюбу. Право на повторний шлюб після розірвання шлюбу. Поновлення шлюбу у разі з'явлення особи, яка була оголошена померлою або визнана безвісно відсутньою. Встановлення режиму окремого проживання подружжя. Правові наслідки встановлення режиму окремого проживання подружжя.

Тема 19. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя.

Право на материнство. Право на батьківство. Право дружини та чоловіка на повагу до своєї індивідуальності. Право дружини та чоловіка на фізичний та духовний розвиток. Право дружини та чоловіка на зміну прізвища. Право дружини та чоловіка на розподіл обов'язків та спільне вирішення питань життя сім'ї. Обов'язок подружжя турбуватися про сім'ю. Право дружини та чоловіка на свободу та особисту недоторканність.

Тема 20. Майнові права та обов'язки подружжя.

Майно, що є особистою приватною власністю дружини, чоловіка. Право на плоди та доходи від речей, що є особистою приватною власністю дружини, чоловіка. Здійснення дружиною, чоловіком права особистої приватної власності. Підстави набуття права спільної сумісної власності подружжя. Об'єкти права спільної сумісної власності. Виникнення права спільної сумісної власності подружжя на майно, що належало дружині, чоловікові. Здійснення подружжям права спільної сумісної власності. Право подружжя на укладення договорів між собою. Право подружжя на розпоряджання майном, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Право подружжя на визначення порядку користування майном. Право на розпоряджання часткою у майні, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Здійснення права спільної сумісної власності після розірвання шлюбу. Право подружжя на поділ майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Розмір часток майна дружини та чоловіка при поділі майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Способи та порядок поділу майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Застосування позовної давності до вимог про поділ майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Накладення стягнення на майно, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Права та обов'язки подружжя по утриманню. Шлюбний договір.

Тема 21. Права та обов'язки осіб, які проживають однією сім'єю.

Право на майно жінки та чоловіка, які проживають однією сім'єю, але не перебувають у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі.

Тема 22. Права та обов'язки матері, батька.

Визначення походження дитини. Особисті немайнові права і обов'язки батьків. Майнові права та обов'язки батьків. Обов'язок матері, батька утримувати дитину та його виконання. Обов'язок батьків утримувати повнолітніх дочку, сина та його виконання.

Тема 23. Права та обов'язки дитини.

Особисті немайнові права дітей. Майнові права дітей. Обов'язок повнолітніх дочки, сина утримувати батьків та його виконання.

Тема 24. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів.

Особисті немайнові права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів. Права баби та діда, прабаби та прадіда на виховання внуків, правнуків. Права баби і діда щодо захисту внуків. Права братів та сестер на спілкування. Право мачухи, вітчима брати участь у вихованні пасинка, падчерки. Права та обов'язки особи, яка взяла у свою сім'ю дитину, щодо її виховання. Права

сестри, брата, мачухи, вітчима та інших членів сім'ї на захист дітей. Вирішення судом спорів щодо участі баби, діда, прабаби, прадіда, братів, сестер, мачухи, вітчима у вихованні дитини. Обов'язки особи піклуватися про бабу, діда, прабабу, прадіда, а також про того, з ким вона проживала однією сім'єю. Обов'язок по утриманню інших членів сім'ї та родичів. Обов'язок баби, діда утримувати внуків. Обов'язок внуків, правнуків утримувати бабу, діда, прабабу, прадіда. Обов'язок по утриманню братів та сестер. Обов'язок мачухи, вітчима утримувати падчерку, пасинка. Обов'язок інших осіб утримувати дитину. Обов'язок падчерки, пасинка утримувати мачуху, вітчима. Обов'язок особи утримувати тих, з ким вона проживала однією сім'єю до досягнення повноліття. Розмір аліментів, що стягуються з інших членів сім'ї та родичів, і строки їх стягнення. Зміна розміру аліментів та звільнення від їх сплати. Визначення заборгованості за аліментами, що стягуються з інших членів сім'ї та родичів. Повне або часткове звільнення від заборгованості за аліментами.

Тема 25. Влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: загальна характеристика.

Історичні аспекти з'явлення різних форм влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Сучасні форми влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: нормативне регулювання. Порівняльна характеристика вітчизняних форм влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування та відповідних форм в інших державах.

Тема 26. Усиновлення як форма влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Поняття усиновлення. Особа, яка може бути усиновленою. Усиновлення дитини, яку не забрали з пологового будинку чи підкинули, або яка була знайдена. Усиновлення братів та сестер. Особи, які можуть бути усиновлювачами. Особи, які не можуть бути усиновлювачами. Особливості усиновлення дітей громадянами України, які проживають за її межами, та іноземцями.

Тема 27. Опіка та піклування.

Опіка та піклування над дітьми. Діти, над якими встановлюється опіка, піклування. Особа, яка може бути опікуном, піклувальником дитини. Опіка та піклування над дитиною, яка проживає у закладі охорони здоров'я, навчальному або іншому дитячому закладі. Контроль органу опіки та піклування за дотриманням прав дитини, над якою встановлено опіку або піклування. Права дитини, над якою встановлено опіку або піклування. Права дитини-сироти і дитини, позбавленої батьківського піклування, яка проживає у закладі охорони здоров'я, навчальному або іншому дитячому закладі. Права та обов'язки опікуна, піклувальника щодо дитини. Припинення опіки, піклування над дитиною. Звільнення опікуна та піклувальника дитини від їх обов'язків.

Тема 28. Патронат над дитиною як форма влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Патронат над дитиною. Договір про патронат над дитиною. Права дитини, яка влаштовується в сім'ю патронатного вихователя. Обов'язки патронатного вихователя. Оплата послуг із здійснення патронату над дитиною.

Тема 29. Приймна сім'я як форма влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Прийомні батьки. Прийомні діти. Створення прийомної сім'ї. Права та обов'язки прийомних батьків та дітей.

Тема 30. Дитячий будинок сімейного типу як форма влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Особливості дитячого будинку сімейного типу як форми влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Нормативне регулювання. Батьки-вихователі дитячого будинку сімейного типу. Вихованці дитячого будинку сімейного типу. Створення дитячого будинку сімейного типу. Права та обов'язки батьків-вихователів та дітей.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття/ роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Тема 1. Загальна характеристика недоговірних зобов'язань за законодавством України та країн ЄС.	2	2	<i>тиждень 1</i>
Практичне заняття 1	Тема 1. Загальна характеристика недоговірних зобов'язань за законодавством України та країн ЄС. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Поняття недоговірних зобов'язань. 2. Види недоговірних зобов'язань. 3. Підстави виникнення недоговірних зобов'язань. 4. Наслідки виникнення недоговірних зобов'язань. 5. Учасники недоговірних зобов'язань. 6. Відмінність недоговірних зобов'язань від договірних. 7. Принципи, дефініції і модельні правила європейського приватного права (DCFR): загальна характеристика. <i>Практична частина.</i> Вирішити або скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому мають місце недоговірні зобов'язання. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.	2	2	<i>тиждень 1</i>
Самостійна робота	Тема 1. Загальна характеристика недоговірних зобов'язань за законодавством України та країн ЄС. <i>Теоретична частина.</i> <i>Перелік питань:</i> 1. DCFR як принципи та цінності європейського приватного права. 2. Базові принципи у DCFR. 3. Пріоритетні принципи у DCFR. 4. DCFR як орієнтир цінностей. 5. Роль та завдання DCFR. <i>Практична частина.</i> Складення аналітичної таблиці з характеристикою принципів DCFR. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.	8	10	<i>тиждень 1</i>
Лекція 2	Тема 2. Публічна обіцянка винагороди.	2	–	<i>тиждень 2</i>
Практичне заняття 2	Тема 2. Публічна обіцянка винагороди. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Право на публічну обіцянку винагороди без	2	–	<i>тиждень 2</i>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	оголошення конкурсу. 2. Зміст завдання. 3. Строк (термін) виконання завдання. 4. Зміна умов публічної обіцянки винагороди. 5. Правові наслідки виконання завдання. 6. Припинення зобов'язання у зв'язку з публічною обіцянкою винагороди. <i>Практична частина.</i> Вирішити або скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому має місце публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.			
Практичне заняття 3	Тема 2. Публічна обіцянка винагороди. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Публічна обіцянка винагороди за результатами конкурсу. Право на оголошення конкурсу. 2. Умови конкурсу. Зміна умов конкурсу. 3. Відмова від проведення конкурсу. 4. Переможець конкурсу. 5. Особливості оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, які подані на конкурс. 6. Права переможця конкурсу. 7. Повернення учаснику конкурсу речі, поданої на конкурс. <i>Практична частина.</i> Вирішити або скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому має місце публічна обіцянка винагороди за результатами конкурсу. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.	2	2	тиждень 2
Самостійна робота	Тема 3. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. <i>Теоретична частина.</i> <i>Перелік питань:</i> 1. Право на вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. 2. Надання звіту про вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. 3. Відшкодування витрат, понесених особою у зв'язку із вчиненням нею дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. <i>Практична частина.</i> Скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому має місце вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle	7	10	тиждень 2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.			
Лекція 3	Тема: Відшкодування шкоди за законодавством України та країн ЄС.	2	2	тиждень 3
Практичне заняття 4	Тема 4. Рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Зобов'язання, що виникають внаслідок рятування життя та здоров'я фізичної особи. 2. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з рятуванням майна фізичної або юридичної особи. <i>Практична частина.</i> Вирішити або скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому має місце: а) зобов'язання, що виникають внаслідок рятування життя та здоров'я фізичної особи; б) зобов'язання, що виникають у зв'язку з рятуванням майна фізичної або юридичної особи. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.	2	–	тиждень 3
Самостійна робота	Тема 5. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. <i>Теоретична частина.</i> <i>Перелік питань:</i> 1. Усунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. 2. Наслідки неусунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. 3. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок неусунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. <i>Практична частина.</i> Скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому має місце зобов'язання зі створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.	8	10	тиждень 3
Лекція 4	Тема 6. Відшкодування шкоди за законодавством України та країн ЄС.	2	–	тиждень 4
Практичне заняття 5	Тема 6. Відшкодування шкоди за законодавством України та країн ЄС. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Загальні положення про відшкодування шкоди. 2. Принципи європейського деліктного права (Principles of European Tort Law, PETL), розроблені	2	2	тиждень 4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	Європейською групою з деліктного права (European Group on Tort Law, EGTL, 2005). 3. Загальні підстави відповідальності за завдану майнову шкоду. 4. Підстави відповідальності за завдану моральну шкоду. 5. Відшкодування моральної шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи. 6. Відшкодування шкоди, завданої особою у разі здійснення нею права на самозахист. 7. Відшкодування шкоди, завданої прийняттям закону про припинення права власності на певне майно. Відшкодування шкоди, завданої у стані крайньої необхідності. <i>Практична частина.</i> Вирішити або скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому мають місце зобов'язання з: а) відшкодування моральної шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи% б) відшкодування шкоди, завданої особою у разі здійснення нею права на самозахист; в) відшкодування шкоди, завданої прийняттям закону про припинення права власності на певне майно; г) відшкодування шкоди, завданої у стані крайньої необхідності. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.			
Практичне заняття 6	Тема 6 Відшкодування шкоди за законодавством України та країн ЄС. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування. 2. Відшкодування шкоди, завданої посадовою або службовою особою органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування. 3. Відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування у сфері нормотворчої діяльності. 4. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування. 5. Відшкодування (компенсація) шкоди фізичній особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення. 6. Відшкодування шкоди, завданої малолітньою	2	–	<i>тиждень 4</i>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	особою. Відшкодування шкоди, завданої кількома малолітніми особами. 7. Відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою. Відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою після набуття нею повної цивільної дієздатності. Відшкодування шкоди, завданої кількома неповнолітніми особами. <i>Практична частина.</i> Вирішити або скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому мають місце зобов'язання з: а) відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування; б) відшкодування шкоди, завданої посадовою або службовою особою органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування; в) відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування у сфері нормотворчої діяльності; г) відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування; д) відшкодування шкоди фізичній особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення; е) відшкодування шкоди, завданої малолітньою особою; ж) відшкодування шкоди, завданої кількома малолітніми особами; з) відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою; і) відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою після набуття нею повної цивільної дієздатності; к) відшкодування шкоди, завданої кількома неповнолітніми особами. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.			
Самостійна робота	Тема 6. Відшкодування шкоди за законодавством України та країн ЄС. <i>Теоретична частина.</i> <i>Перелік питань:</i> 1. Відшкодування шкоди батьками, позбавленими батьківських прав. 2. Відшкодування шкоди, завданої недієздатною фізичною особою. 3. Відшкодування шкоди, завданої фізичною особою, цивільна дієздатність якої обмежена. 4. Відшкодування шкоди, завданої фізичною особою, яка не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла керувати ними. 5. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок взаємодії кількох джерел підвищеної небезпеки.	7	12	тиждень 4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	6. Відшкодування ядерної шкоди. 7. Відшкодування шкоди, завданої спільно кількома особами. <i>Практична частина.</i> Скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому мають місце зобов'язання з: а) відшкодування шкоди батьками, позбавленими батьківських прав; б) відшкодування шкоди, завданої недієздатною фізичною особою; в) відшкодування шкоди, завданої фізичною особою, цивільна дієздатність якої обмежена; г) відшкодування шкоди, завданої фізичною особою, яка не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла керувати ними; д) відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки; е) відшкодування шкоди, завданої внаслідок взаємодії кількох джерел підвищеної небезпеки; ж) відшкодування ядерної шкоди; з) відшкодування шкоди, завданої спільно кількома особами. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.			
Лекція 5	Тема 8. Спадкування і спадкове право, принципи спадкового права.	2	2	тиждень 5
Практичне заняття 7	Тема 6 Відшкодування шкоди за законодавством України та країн ЄС. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Право зворотної вимоги до винної особи. 2. Способи відшкодування шкоди, завданої майну потерпілого. 3. Урахування вини потерпілого і матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоди. 4. Відшкодування шкоди особою, яка застрахувала свою цивільну відповідальність. 5. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я. 6. Відшкодування шкоди, завданої фізичній особі під час виконання нею договірних зобов'язань. 7. Визначення заробітку (доходу), втраченого внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я фізичної особи, яка працювала за трудовим договором. Визначення доходу, втраченого внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я фізичної особи-підприємця. <i>Практична частина.</i> Вирішити або скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому мають місце зобов'язання з: а) відшкодування шкоди особою, яка застрахувала свою цивільну відповідальність; б) відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я; в) відшкодування шкоди, завданої фізичній особі під час виконання нею договірних зобов'язань.	2	–	тиждень 5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.			
Самостійна робота	Тема 6 Відшкодування шкоди за законодавством України та країн ЄС. <i>Теоретична частина.</i> <i>Перелік питань:</i> 1. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я малолітньої або неповнолітньої особи. 2. Відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого. Відшкодування витрат на поховання. Порядок відшкодування шкоди. 3. Збільшення розміру відшкодування шкоди на вимогу потерпілого у разі зміни стану його працездатності. 4. Зменшення розміру відшкодування шкоди на вимогу особи, яка завдала шкоди. 5. Відшкодування шкоди у разі припинення юридичної особи, зобов'язаної відшкодувати шкоду. 6. Відшкодування витрат на лікування особи, яка потерпіла від злочину. Обов'язок держави відшкодувати шкоду, завдану каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю внаслідок злочину. 7. Збільшення розміру відшкодування шкоди у зв'язку з підвищенням вартості життя і збільшенням розміру мінімальної заробітної плати. <i>Практична частина.</i> Скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому мають місце зобов'язання з: а) відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я малолітньої або неповнолітньої особи; б) відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого; в) відшкодування шкоди у разі припинення юридичної особи, зобов'язаної відшкодувати шкоду; г) відшкодування витрат на лікування особи, яка потерпіла від злочину. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.	8	12	<i>тиждень 5</i>
Лекція 6	Тема 9. Спадкування за законом	2	–	<i>тиждень 6</i>
Практичне заняття 8	Тема 6. Відшкодування шкоди за законодавством України та країн ЄС. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Підстави відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товару, робіт (послуг). 2. Особи, зобов'язані відшкодувати шкоду, завдану внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). 3. Строки відшкодування шкоди, завданої внаслідок	2	–	<i>тиждень 6</i>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	недоліків товару, робіт (послуг). 4. Особливості відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товару, що є рухомим майном. 5. Відповідальність за шкоду, завдану внаслідок використання систем штучного інтелекту (Регламент №2024/1689 «Artificial Intelligence Act»). <i>Практична частина.</i> Вирішити або скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому мають місце зобов'язання з: а) відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товару, що є рухомим майном; б) відшкодування шкоди, завданої внаслідок використання систем штучного інтелекту. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.			
Практичне заняття 9	Тема 7. Зобов'язання, що виникають внаслідок набуття, збереження майна без достатньої правової підстави. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> - Загальні положення про зобов'язання у зв'язку з набуттям, збереженням майна без достатньої правової підстави. - Повернення в натурі безпідставно набутого майна. - Відшкодування доходів від безпідставно набутого майна і витрат на його утримання. - Безпідставно набуто майно, що не підлягає поверненню. <i>Практична частина.</i> Вирішити або скласти кейс (приклад життєвої ситуації), в якому має місце зобов'язання, що виникає внаслідок набуття, збереження майна без достатньої правової підстави. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 1.	2	–	тиждень 6
Самостійна робота	Тема 8. Спадкування і спадкове право, принципи спадкового права. <i>Теоретична частина.</i> <i>Перелік питань:</i> - Поняття спадкування. Види спадкування. - Склад спадщини. - Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини. - Відкриття спадщини. Місце відкриття спадщини. - Спадкоємці. - Право на спадкування. - Усунення від права на спадкування. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, складення кейсів. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle	7	10	тиждень 6

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	(https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 2.			
Лекція 7	Тема 9. Спадкування за заповітом.	2	2	тиждень 7
Практичне заняття 10	Тема 8. Спадкування і спадкове право, принципи спадкового права. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Спадкування права на земельну ділянку. 2. Спадкування частки у праві спільної сумісної власності. 3. Право на одержання сум заробітної плати, пенсії, стипендії, аліментів, інших соціальних виплат, які належали спадкодавцеві. 4. Спадкування права на вклад у банку (фінансовій установі). 5. Спадкування права на одержання страхових виплат (страхового відшкодування). 6. Спадкування права на відшкодування збитків, моральної шкоди та сплату неустойки. 7. Спадкування обов'язку відшкодувати майнову шкоду (збитки) та моральну шкоду, яка була завдана спадкодавцем. 8. Обов'язок спадкоємців відшкодувати витрати на утримання, догляд, лікування та поховання спадкодавця. 9. Спадкування прав та обов'язків за договором оренди житла з викупом. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, вирішення або складення кейсів. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 2.	2	2	тиждень 7
Самостійна робота	Тема 9 Спадкування за законом. <i>Теоретична частина.</i> <i>Перелік питань:</i> 1. Черговість спадкування за законом. 2. Зміна черговості одержання права на спадкування. 3. Спадкування усиновленими та усиновлювачами. 4. Перша черга спадкоємців за законом. 5. Друга черга спадкоємців за законом. 6. Третя черга спадкоємців за законом. 7. Четверта черга спадкоємців за законом. 8. П'ята черга спадкоємців за законом. 9. Спадкування за правом представлення. 10. Розмір частки у спадщині спадкоємців за законом. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, складення договору про зміну черговості, складення кейсів. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 2.	8	10	тиждень 7

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

Лекція 8	Тема 11. Здійснення права на спадкування. Оформлення права на спадщину.	2	–	тиждень 8
Практичне заняття 11	Тема 10. Спадкування за заповітом. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Право на заповіт. Поняття заповіту. 2. Форма і зміст заповіту. 3. Право на обов'язкову частку. 4. Право заповідача на заповідальний відказ. Предмет заповідального відказу. Втрата чинності заповідальним відказом. 5. Скасування та зміна заповіту. 6. Визнання заповіту недійсним. 7. Виконання заповіту. Спадковий процес. Поняття спадкового процесу. Джерела спадкового процесуального права. 8. Право заповідача на призначення спадкоємців. 9. Право заповідача на визначення обсягу спадщини, що має спадкуватися за заповітом. 10. Право заповідача на покладення на спадкоємця інших (ніж зобов'язальний відказ) обов'язків. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, складення договорів у сфері спадкування, складення або вирішення кейсів. Завдання для виконання розміщено на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 2.	2	–	тиждень 8
Практичне заняття 12	Тема 10. Спадкування за заповітом. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Заповіт з умовою. 2. Заповіт подружжя. 3. Підпризначення спадкоємця. Спадкування частини спадщини, що не охоплена заповітом. 4. Встановлення сервіту у заповіті. 5. Посвідчення заповіту нотаріусом. 6. Секретний заповіт. Посвідчення нотаріусом секретних заповітів. Оголошення нотаріусом секретного заповіту. 7. Посвідчення заповіту посадовою особою органу місцевого самоврядування. Посвідчення заповіту іншою посадовою, службовою особою. Посвідчення заповіту при свідках. 8. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. 9. Таємниця заповіту. 10. Тлумачення заповіту. 11. Виконавець заповіту (право заповідача на призначення виконавця заповіту; призначення виконавця заповіту за ініціативою спадкоємців; призначення виконавця заповіту нотаріусом; згода особи на призначення її виконавцем заповіту; повноваження виконавця заповіту; право виконавця заповіту на плату за виконання своїх повноважень; контроль за виконанням заповіту; право на	2	2	тиждень 8

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	оскарження дій виконавця заповіту; строк чинності повноважень виконавця заповіту; право виконавця заповіту на відмову від здійснення своїх повноважень). <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, складення договорів у сфері спадкування, складення або вирішення кейсів. Завдання для виконання розміщені на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 2.			
Самостійна робота	Тема 11. Здійснення права на спадкування. Оформлення права на спадщину. <i>Теоретична частина.</i> <i>Перелік питань:</i> 1. Прийняття спадщини. Подання заяви про прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини. 2. Прийняття заповідального відказу. 3. Наслідки пропущення строку для прийняття спадщини. 4. Право на відмову від прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини на користь іншої особи. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. 5. Перехід права на прийняття спадщини. 6. Відумерлість спадщини. 7. Поділ спадщини між спадкоємцями. Переважне право окремих спадкоємців на виділ їм спадкового майна в натурі. Перерозподіл спадщини. <i>Практична частина.</i> складення аналітичних таблиць, складення договорів у сфері спадкування, складення кейсів. Завдання для виконання розміщені на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 2.	7	10	<i>тиждень 8</i>
Лекція 9	Тема 13. Поняття, предмет, принципи та система сімейного права.	2	2	<i>тиждень 9</i>
Практичне заняття 13	Тема 11. Здійснення права на спадкування. Оформлення права на спадщину. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Пред'явлення кредитором спадкодавця вимог до спадкоємців. Обов'язок спадкоємців задовольнити вимоги кредитора. 2. Охорона спадкового майна. Охорона спадкового майна виконавцем заповіту. 3. Управління спадщиною. 4. Право спадкоємця на одержання свідоцтва про право на спадщину. Обов'язок спадкоємця звернутися за свідоцтвом про право на спадщину на нерухоме майно. 5. Строк видачі свідоцтва про право на спадщину. 6. Внесення змін до свідоцтва про право на спадщину.	2		<i>тиждень 9</i>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	7. Визнання недійсним свідцтва про право на спадщину. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, складення договорів у сфері спадкування, складення або вирішення кейсів. Завдання для виконання розміщені на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 2.			
Самостійна робота	Тема 12. Договірні конструкції в спадковому праві. <i>Теоретична частина.</i> <i>Перелік питань:</i> 1. Поняття спадкового договору. 2. Сторони у спадковому договорі. 3. Форма спадкового договору. 4. Обов'язки набувача у спадковому договорі. 5. Особливості спадкового договору з участю подружжя. 6. Забезпечення виконання спадкового договору. 7. Розірвання спадкового договору. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, складення договорів у сфері спадкування, складення або вирішення кейсів. Завдання для виконання розміщені на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 2.	8	10	<i>тиждень 9</i>
Лекція 10	Тема 16. Шлюб: загальна характеристика.	2	–	<i>тиждень 10</i>
Практичне заняття 14	Тема 12. Договірні конструкції в спадковому праві. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Договір про зміну розміру часток у спадщині. 2. Договір про поділ спадщини. 3. Договір про зміну черговості спадкування. 4. Договір між спадкоємцями та виконавцем заповіту. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, складення договорів у сфері спадкування, складення або вирішення кейсів. Завдання для виконання розміщені на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 2.	2	2	<i>тиждень 10</i>
Практичне заняття 15	Тема 13. Поняття, предмет, принципи та система сімейного права. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Поняття сімейного права. Предмет сімейного права. 2. Принципи сімейного права. 3. Система сімейного права. 4. Учасники сімейних відносин. Сім'я. Право особи на сім'ю. Державна охорона сім'ї. Дитина. 5. Загальні засади регулювання сімейних відносин. 6. Застосування до регулювання сімейних відносин	2	2	<i>тиждень 10</i>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	Цивільного кодексу України. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, аналіз договорів у сфері сімейного права, складення або вирішення кейсів. Завдання для виконання розміщені на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 3.			
Самостійна робота	Тема 14. Сімейні правовідносини. <i>Теоретична частина.</i> <i>Перелік питань:</i> 1. Регулювання сімейних відносин за домовленістю (договором) сторін. 2. Застосування аналогії закону та аналогії права. 3. Врахування звичаїв при вирішенні судом сімейних спорів. 4. Обчислення строків, встановлених СК України. 5. Міжнародні договори України як джерело сімейного права. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, аналіз договорів у сфері сімейного права, складення кейсів. Завдання для виконання розміщені на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 3.	7	10	<i>тиждень 10</i>
Лекція 11	Тема: Майнові права та обов'язки подружжя.	2	2	<i>тиждень 11</i>
Практичне заняття 16	Тема 15. Суб'єкти сімейних правовідносин. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Здійснення сімейних прав. 2. Виконання сімейних обов'язків. 3. Надання неповнолітнім батькам допомоги у здійсненні батьківських прав та виконанні батьківських обов'язків. Надання органом опіки та піклування допомоги особам у здійсненні ними своїх сімейних прав та виконанні сімейних обов'язків. 4. Захист сімейних прав та інтересів. Участь органу опіки та піклування у захисті сімейних прав та інтересів. 5. Застосування позовної давності до вимог, що впливають із сімейних відносин. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, аналіз договорів у сфері сімейного права, складення або вирішення кейсів. Завдання для виконання розміщені на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 3.	2	–	<i>тиждень 11</i>
Самостійна робота	Тема 17. Дійсність та недійсність шлюбу. <i>Теоретична частина.</i> <i>Перелік питань:</i> 1. Правозгідність шлюбу. Підстави недійсності шлюбу. 2. Шлюб, який є недійсним (ст. 39 СК України).	8	10	<i>тиждень 11</i>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	3. Шлюб, який визнається недійсним за рішенням суду (ст. 40 СК України). 4. Шлюб, який може бути визнаний недійсним за рішенням суду (ст. 41 СК України). 5. Особи, які мають право на звернення до суду з позовом про визнання шлюбу недійсним. 6. Визнання шлюбу недійсним після його припинення. 7. Час, з якого шлюб є недійсним. 8. Правові наслідки недійсності шлюбу. Права та обов'язки батьків і дитини, яка народилася у недійсному шлюбі. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, аналіз договорів у сфері сімейного права, складення кейсів. Завдання для виконання розміщені на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 3.			
Лекція 12	Тема 25. Влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: загальна характеристика.	2	–	тиждень 12
Практичне заняття 17	Теми 18-23: Припинення шлюбу. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя. Майнові права та обов'язки подружжя. Права та обов'язки осіб, які проживають однією сім'єю. Права та обов'язки матері, батька. Права та обов'язки дитини. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> 1. Підстави припинення шлюбу. 2. Припинення шлюбу внаслідок його розірвання. 3. Встановлення режиму окремого проживання подружжя. Правові наслідки встановлення режиму окремого проживання подружжя. 4. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя. 5. Майнові права та обов'язки подружжя. 6. Права та обов'язки осіб, які проживають однією сім'єю. 7. Права та обов'язки матері, батька. 8. Права та обов'язки дитини. 9. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, аналіз договорів у сфері сімейного права, складення або вирішення кейсів. Завдання для виконання розміщені на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 3.	2	–	тиждень 12
Практичне заняття 18	Теми 25-30. <i>Теоретична частина.</i> <i>Питання для обговорення:</i> Влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: загальна характеристика. 2. Опіка та піклування. 3. Права та обов'язки опікуна, піклувальника щодо дитини.	2	–	тиждень 12

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

	4. Припинення опіки, піклування над дитиною. Звільнення опікуна та піклувальника дитини від їх обов'язків. 5. Патронат над дитиною як форма влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. 6. Прийомна сім'я як форма влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. 7. Дитячий будинок сімейного типу як форма влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, аналіз договорів у сфері сімейного права, складення або вирішення кейсів. Завдання для виконання розміщені на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 3.			
Самостійна робота	<i>Тема 26. Усиновлення як форма влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.</i> <i>Теоретична частина.</i> <i>Перелік питань:</i> 1. Поняття усиновлення. 2. Особа, яка може бути усиновленою. 3. Усиновлення дитини, яку не забрали з пологового будинку чи підкинули, або яка була знайдена. 4. Усиновлення братів та сестер. 5. Особи, які можуть бути усиновлювачами. Особи, які не можуть бути усиновлювачами. 6. Особливості усиновлення дітей громадянами України, які проживають за її межами, та іноземцями. <i>Практична частина:</i> складення аналітичних таблиць, аналіз договорів у сфері сімейного права, складення або вирішення кейсів. Завдання для виконання розміщені на платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131) як частина комплексного завдання у Модулі 3.	7	10	<i>тиждень 12</i>

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичні заняття 1-18	Теоретична частина: опитування або тестування з питань, що виносились на розгляд.	Питання для підготовки: (див. Розділ 4 Силабусу «Структура навчальної дисципліни»)	Критерії оцінювання засвоєння теоретичної частини. <i>Опитування:</i> – відмова відповісти на теоретичне питання або неправильна	

	Практична частина: 1) складання або вирішення кейсів; 2) складання або аналіз договорів у сфері спадкового та сімейного права (тільки для Тем 12, 28-30); 3) складання аналітичних таблиць.	<i>Складання кейсів</i> передбачає аналіз судової практики (справи в Єдиному державному реєстрі судових рішень https://reyestr.court.gov.ua/) з розгляду спорів, що пов'язані з темою, яка розглядається на практичному занятті, та формулювання короткої фабули й запитань, на які необхідно надати відповідь за цією фабулою. Окремо роз'яснюється вирішення цього кейсу з посиланням на конкретні норми ЦК України, СК України, інших законодавчих актів та на судову практику. <i>Вирішення кейсів</i> передбачає надання повного аналізу запропонованого кейсу з посиланням на конкретні норми ЦК України, СК	відповідь (використання недостовірної та/або неактуальної інформації у відповіді) – 0 балів; – частково правильна відповідь, незначні помилки у відповіді – 0,5 бала; – повна та вичерпна відповідь – 1 бал. Перевірка знань може здійснюватися шляхом <i>тестування</i>. Правильна відповідь менш ніж на 60% тестових завдань – 0 балів; правильна відповідь на 60-79% тестових завдань – 0,5 бала, на 80% та більше – 1 бал. Максимальна кількість балів за теоретичну частину Критерії оцінювання практичної частини: 1) кейси: – правильно вирішений або складений кейс, в якому надано повне обґрунтування з посиланнями на конкретні норми законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів, на судову практику – 1 бал; – вирішений або складений кейс, в якому надане неповне обґрунтування, або враховано не всі норми законодавчих і підзаконних нормативно-	18

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

		України, інших законодавчих актів та на судову практику. <i>Договір складається або зміст готового зразка аналізується зважаючи на такі критерії:</i> а) дотримання вимог щодо форми конкретного договору (враховується правильне оформлення договору, яке дає уявлення про нотаріальну чи просту письмову форму, яка вимагається для цього різновиду договору; складення його за інформативною моделлю, наявність всіх елементів структури тощо); б) врахування у договорі всіх вимог його нормативного врегулювання як загальними нормами, так і нормами спеціального законодавства; в) вміння формулювати кореспондуючі права та обов'язки сторін договору; г) вміння підібрати до кожного обов'язку відповідний засіб забезпечення його виконання чи конкретну міру відповідальності); д) врахування положень про можливі у цьому конкретному договорі сторони та їхні права врахування законодавчих вимог щодо порядку зміни, припинення, вирішення спорів за договором, кількості примірників тощо. <i>Складання аналітичних таблиць</i> передбачає систематизацію актуальної та достовірної інформації про певний принцип або здійснення порівнянь.	правових актів, не врахована судова практика – 0,5 бала; – кейс, в якому надане нечітке обґрунтування, в якому відсутні посилання на конкретні норми законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів, на судову практику, використання ІІІ для складення кейсів – 0 балів; 2) <i>договори:</i> – повно проаналізований або складений без зауважень договір, що враховує всі критерії – 1 бал; – неповне або нечітке обґрунтування, врахування лише частини критерії – 0,5 бала; – надання лише зразка договору без додання аналізу його положень (у разі складення договору) або неправильне тлумачення його змісту (у разі аналізу договору) – 0 балів. 3) <i>аналітичні таблиці:</i> – наведення вичерпної інформації, яка має бути актуальною та достовірною, з наданням посилань на використані джерела – 1 бал; – надання неповної інформації, відсутність посилань на використані джерела – 0,5 бала; – надання неактуальної або недостовірної	

			інформації, використання ШІ без критичного аналізу інформації – 0 балів. Максимальна кількість балів за практичну частину Терміни (строки) виконання: на практичному занятті. У разі, якщо здобувач з поважної причини пропустив практичне заняття або навчання здійснюється в асинхронному режимі – виконане завдання прикріплюється на платформі Moodle у відповідному змістовому модулі, до якого входить тема, протягом періоду вивчення тем відповідного модуля. Теми змістового модуля 1 – протягом 1-6 тижнів. Теми змістового модуля 2 – протягом 5-10 тижнів. Теми змістового модуля 3 – протягом 9-12 тижнів.	18
Самостійна робота за темами дисципліни (тижні 1-12)	Теоретична частина: тестування з питань, що виносились на розгляд (див. Розділ 4 Силабусу «Структура навчальної дисципліни»). Тестування проходить на платформі Moodle.	Питання для підготовки: Теми 1, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 17, 26. (див. Розділ 4 Силабусу «Структура навчальної дисципліни»).	Критерії оцінювання засвоєння теоретичної частини: Правильна відповідь менш ніж на 60% тестових завдань – 0 балів; правильна відповідь на 60-79% тестових завдань – 0,5 бала, на 80% та більше – 1 бал (з кожної теми, яка виноситься на самостійний розгляд). Максимальна кількість балів за теоретичну частину:	12

	Практична частина: 1) складання або вирішення кейсів; 2) складання або аналіз договорів у сфері спадкового та сімейного права (тільки для Тем 12, 28-30); 3) складання аналітичних таблиць. Завдання прикріплюється на платформі Moodle як частина комплексного завдання у відповідному змістовому модулі, до якого входить тема, що вносились на самостійне опрацювання.	<i>Складання кейсів</i> передбачає аналіз судової практики (справи в Єдиному державному реєстрі судових рішень https://reyestr.court.gov.ua/) з розгляду спорів, що виникають із недоговірних, спадкових та сімейних правовідносин (за темою, що виноситься на самостійний розгляд) та формулювання короткої фабули та запитань, на які необхідно надати відповідь за цією фабулою. Окремо здобувачем пропонується вирішення цього кейсу з посиланням на конкретні норми ЦК України, СК України, інших законодавчих актів, підзаконних актів та на судову практику. Обов'язково додається посилання на справу, з якою здобувач працював у Єдиному реєстрі судових рішень або на інше джерело. <i>Вирішення кейсів</i> передбачає надання повного аналізу запропонованого кейсу з посиланням на конкретні норми ЦК України, СК України, інших законодавчих актів (спеціальних законів) та підзаконних нормативно-правових актів та на судову практику з тем, які розглядаються. <i>Договір</i> (сімейні та спадкові правовідносини) складається або зміст готового зразка аналізується зважаючи на такі критерії: а) дотримання вимог щодо форми конкретного договору (враховується правильне оформлення договору, яке дає уявлення про нотаріальну чи просту письмову форму, яка вимагається для цього	Критерії оцінювання практичної частини: <i>1) кейси:</i> – правильно вирішений або складений кейс, в якому надано повне обґрунтування з посиланнями на конкретні норми законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів, на судову практику – 1 бал; – вирішений або складений кейс, в якому надане неповне обґрунтування, або враховано не всі норми законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів, не врахована судова практика – 0,5 бала; – кейс, в якому надане нечітке обґрунтування, в якому відсутні посилання на конкретні норми законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів, на судову практику, використання ШІ для складення кейсів – 0 балів; <i>2) договори:</i> – повно проаналізований або складений без зауважень договір, що враховує всі критерії – 1 бал; – неповне або нечітке обґрунтування, врахування лише частини критерії – 0,5 бала; – надання лише зразка договору без додання аналізу його положень (у разі складання договору) або неправильне тлумачення його змісту (у разі аналізу договору) – 0 балів. <i>3) аналітичні таблиці:</i> – наведення вичерпної інформації, яка має бути актуальною та достовірною, з наданням посилань на використані джерела – 1 бал;	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

		різновиду договору; складення його за інформативною моделлю, б) наявність всіх елементів структури тощо); в) врахування у договорі всіх вимог його нормативного врегулювання як загальними нормами (ЦК, СК України), так і нормами спеціального законодавства); г) врахування положень про можливі у цьому конкретному договорі сторони та їхні права; д) врахування законодавчих вимог щодо порядку зміни, припинення, вирішення спорів за договором, кількості примірників тощо. <i>Складання аналітичних таблиць</i> передбачає систематизацію актуальної та достовірної інформації про певний принцип або здійснення порівнянь.	– надання неповної інформації, відсутність посилань на використані джерела – 0,5 бала; – надання неактуальної або недостовірної інформації, використання ШІ без критичного аналізу інформації – 0 балів. Максимальна кількість балів за практичну частину: Строки (терміни) виконання: в межах вивчення відповідного модуля. Самостійна робота з темами змістового модуля 1 здійснюється протягом 1-6 тижнів; з темами змістового модуля 2 – протягом 5-10 тижнів; з темами змістового модуля 3 – протягом 9-12 тижнів.	12
Усього поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Теоретична частина: опитування або контрольне тестування	Екзаменаційні питання: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131	Оцінка знань теоретичної частини. <i>Опитування:</i> 15 балів передбачає високий рівень знань і навичок: відповідь на всі питання повна логічна з елементами самостійності; вдало використовується вивчений матеріал при наведенні прикладів; відповідь підкріплюється посиланнями на нормативно-правові акти та додаткові джерела. Кожне з трьох теоретичних питань оцінюється від 0 до 5 балів. 14-12 балів передбачає досить високий рівень знань і навичок: відповідь на всі питання логічна, містить деякі неточності при формулюванні	0-15

			узагальненні, наведенні прикладів; наявні труднощі при формулюванні узагальнюючих висновків, слабка знання положень додаткових джерел. 11-8 балів передбачає наявність знань лише основних положень теми, студент відповідає по суті на питання і в загальній формі орієнтується в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності, порушується послідовність викладання матеріалу, виникають труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів. 7-4 балів передбачає неповні знання студента основних положень теми; студент лише в загальній формі розбирається в матеріалі, відповідь неповна і неглибока; недосить правильні формулювання, порушується послідовність викладення матеріалу, виникають труднощі при наведенні прикладів. 3-1 балів ставиться, коли студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при формулюванні та висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, робить велику кількість помилок при відповіді. 0 балів ставиться, коли студент не розкрив поставлені питання, не засвоїв матеріал в обсязі, достатньому для подальшого навчання. <i>Контрольне тестування:</i> – правильна відповідь менш ніж на 50% тестових завдань – 0	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Цивільне право (3 курс, 6 семестр)

			балів; – правильна відповідь на 50-70% тестових завдань – 5 балів; – правильна відповідь на 71-89% тестових завдань – 10 балів; – правильна відповідь на 90 та більше % тестових завдань – 15 балів.	
	Практична частина: складання або аналіз змісту договорів у сфері спадкового та сімейного права.	Перелік договорів для складання або аналізу: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=131	<i>Складений здобувачем договір оцінюється зважаючи на п'ять критеріїв</i> (кожен – від 0 до 5 балів): 1) дотримання вимог щодо форми конкретного договору (враховується правильне оформлення договору, яке дає уявлення про нотаріальну чи просту письмову форму, яка вимагається для цього різновиду договору; складення його за інформативною моделлю, наявність всіх елементів структури тощо); 2) врахування у договорі всіх вимог його нормативного врегулювання як загальними нормами (ЦК України), так і нормами спеціального законодавства); 3) вміння формулювати кореспондуючі права та обов'язки сторін договору та вміння підібрати до кожного обов'язку відповідний засіб забезпечення його виконання чи конкретну міру відповідальності); 4) врахування положень про можливі у цьому конкретному договорі сторони та їхні права; 5) врахування законодавчих вимог щодо порядку зміни, припинення, вирішення спорів за договором, кількості примірників тощо. <i>Аналіз готового зразка договору відбувається за таким самим</i>	0-25

			алгоритмом.	
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси Рекомендована література

Основна:

1. Заїка Ю. О., Ловьяк О. О. Актуальні проблеми спадкового права : навч. посібник. Видавництво «ЦУЛ», 2023. 336 с.
2. Коротюк О. В. Шлюбні договори, договори про поділ майна подружжя: зразки нотаріальних документів : практич. посібник. : Видавництво ОВК, 2024. 110 с.
3. Сімейний кодекс України. Науково-практичний коментар / Харитонов Є.О., Харитонова О.І., Голубева Н.Ю. та ін. Київ : Норма, 2025. 432 с.
4. Цивільний кодекс України. Станом на 01 січня 2023 р.: наук.-практ. коментар / за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. Харитонова Є. О., канд. юрид. наук, доц. Калітенко О. М. Київ : Норма права, 2023. 1424 с.
5. Чернега В. М. Актуальні проблеми цивільного права та процесу : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2024. 254 с.

Додаткова:

1. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 9 : Цивільне право / редкол.: Н.С. Кузнєцова (голова), О.В. Кохановська, А.Б. Гриняк та ін. Харків : Право, 2023. 928 с.
2. Вчення про цивільно-правову відповідальність : монографія / І. В. Спасибо-Фатєєва, Л. М. Баранова, О. О. Беляєв та ін. ; за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2025. 816 с.
3. Дякович М. М. Сімейне право України : навчальний посібник. Видавництво «ЕКУС», 2022. 416 с.
4. Карнаух Б.П. Причинний зв'язок у деліктному праві : монографія. Київ : ЕКУС, 2025. 464 с.
5. Ковальський В. С., Дубчак Л. С., Роговик М. М. Сімейні правові відносини від А до Я : практичний посібник. Видавництво «Юрінком Інтер», 2025. 176 с.
6. Кухарев О. Є. Аналіз судової практики розгляду цивільних справ про спадкування. Видання третє : навч. посіб. Київ : Видавництво «Алерта», 2024. 422 с.
7. Кухарев О. Є. Теоретичні та практичні проблеми спадщини як об'єкта спадкових правовідносин : монографія. Київ : Алерта, 2025. 348 с.

8. Надьон В. В. Цивільно-правова відповідальність у вітчизняній і зарубіжній доктрині та практиці : монографія. Київ : Право, 2024. 416 с.
9. Нетипові об'єкти : збірник статей / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2022. 266 с.
10. Односторонні правочини : монографія / І.В. Спасибо-Фатєєва, С.О. Глозов, О.І.Зозуляк / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2022. 266 с.
11. Посібник із судової практики Європейської конвенції з прав людини. Права дитини. URL: https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_rights_of_the_child_ukr.
12. Рішення Європейського Суду з прав людини. Захист прав людини і основоположних свобод в цивільному судочинстві (2022-2024) / за заг. ред. Копотуна І. М. Київ : Центр учбової літератури, 2024. 378 с.
13. Сімейний кодекс України. Науково-практичний коментар / Харитонов Є. О., Харитонова О. І., Голубева Н. Ю. та ін. Видавництво : Норма права, 2025. 432 с.
14. Спадщина: оформлення права на спадщину; необхідні нотаріальні дії щодо спадкування; особливості під час дії воєнного стану; нормативно-правове регулювання; актуальна судова практика. / Укл.: Гудима В. В., Журавльов Д. В., Копотун І. М. та ін. ; за заг. ред. Копотуна І. М. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2025. 588 с.
15. Спасибо-Фатєєва І. В. Вчення про цивільно-правову відповідальність : монографія. Харків : Видавництво «ЕКУСТ», 2025. 816 с.
16. Спасибо-Фатєєва І. В. Односторонні правочини : монографія. Харків : Видавництво «ЕКУС», 2024. 480 с.
17. Ткачук О. М. Сімейний кодекс України: постатейний покажчик правових позицій Верховного Суду - Великої Палати та Касаційного цивільного суду : практичний посібник. Видавництво «Право», 2022. 286 с.
18. Фурса С. Я., Кіріяк О. В. Спадкове право: національний, порівняльний та міжнародний аспекти : укр.-англомовне наук.-практич. видання. Київ : Алерта, 2025. 576 с.
19. Харитонова О. І., Давидова І. В., Сафончик О. І., Харитонова Є. О. Сімейні (родинні) цінності перед викликами гібридної війни: правові проблеми : монографія. Одеса : Видавництво «Фенікс», 2025. 508 с.
20. Чернега В. М. Сімейне (національне, міжнародне, порівняльне) право : підручник. Видавництво «Ліра-К», 2023. 370 с.
21. Чернега В. М., Ватрас В. А. Науково-практичний коментар приписів першого та сьомого розділів Сімейного кодексу України. Видавництво «Ліра-К», 2023. 104 с.
22. Gábor Péter Palásti. Lecture notes on the introduction to private/civil law. URL: <https://www.rgsl.edu.lv/uploads/research-papers-list/18/5-palasti-final.pdf>.
23. Contemporary Legal Cultures: Civil Law. URL: <https://prawo.uni.wroc.pl/sites/default/files/students-resources/CLC%20Civil%20Law.pdf>.
24. Introduction to the Civil Law System Hiroshi Matsuo, Professor of Law, Law School, Keio University. URL: <https://jica-net-library.jica.go.jp/lib2/05PRDM015/pdf/alltxt.pdf>.
25. Amici Curiae in Civil Law Jurisdictions. URL: https://www.yalelawjournal.org/pdf/1158_hvj33ruz.pdf.

Основні рекомендовані нормативні джерела:

- Конституція України від 28.06.1996 р. (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
- Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. (із змінами) № 435–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
- Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. (із змінами). № 2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.

Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. (із змінами) № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>.

Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку : Закон України від 08.02.1995 р. (із змінами) № 39/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/39/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефекту в продукції : Закон України від 19.05.2011 р. № 3390-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3390-17#Text>.

Про державну реєстрацію актів цивільного стану : Закон України від 01.07.2010 р. (із змінами) № 2398-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2398-17#Text>.

Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>.

Про міжнародне приватне право : Закон України від 23.06.2005 р. (із змінами) № 2709-IV (Розділ X). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>.

Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 р. (із змінами) №3425–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3425-12#Text>.

Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду : Закон України від 01.12.1994 р. (із змінами) №266/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266/94-%D0%B2%D1%80#Text>.

Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні : Закон України від 11.12.2003 р. (із змінами) № 1382. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15#Text>.

Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення : Закон України від 13.12.2001 р. (із змінами) №2893-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2893-14#Text>.

Деякі питання захисту прав дитини та надання послуги патронату над дитиною : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2021 р. (із змінами) № 893. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/893-2021-%D0%BF#Text>.

Деякі питання реєстрації заповітів у Спадковому реєстрі : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.07.2013 р. № 468. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/468-2013-%D0%BF#Text/>

Про забезпечення здійснення закордонними дипломатичними установами України повноважень у сфері державної реєстрації актів цивільного стану в умовах воєнного стану : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.01.2023 р. № 66. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/66-2023-%D0%BF#Text>.

Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2002 р. (із змінами) №564. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/564-2002-%D0%BF#Text>.

Про затвердження Положення про прийомну сім'ю : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2002 р. (із змінами) №565. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/565-2002-%D0%BF#Text>.

Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян : Постанова КМУ від 22.08.2007 р. (із змінами) № 1064. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1064-2007-%D0%BF#Text>.

Про затвердження Порядку державної реєстрації заповітів і спадкових договорів у Спадковому реєстрі : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 р. № 491. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/491-2011-%D0%BF#Text>.

Про затвердження Порядку здійснення добровільного медичного обстеження наречених : Постанова КМУ від 16.11.2002 р. (із змінами) № 1740. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1740-2002-%D0%BF#Text>.

Про затвердження Порядку розгляду заяв про зміну імені (прізвища, власне імені, по батькові) фізичної особи : Постанова КМУ від 11.07.2007 р. (із змінами) № 915. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/915-2007-%D0%BF#Text>.

Про перелік видів доходів, які враховуються при визначенні розміру аліментів на одного з подружжя, дітей, батьків, інших осіб : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.02.1993 р. № 146 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/146-93-%D0%BF#Text>.

Деякі питання організації роботи відділів державної реєстрації актів цивільного стану в умовах воєнного стану : Наказ Міністерства юстиції України від 16.06.2022 р. (із змінами) № 2512/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0674-22#Text>.

Надання правової допомоги у майнових правовідносинах та спадкуванні відповідно до положень Конвенції про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 22 січня 1993 року : Роз'яснення Мін'юсту України від 13.10.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0066323-11>.

Окремі питання спадкування : Роз'яснення Мін'юсту України від 11.10.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0064323-11>.

Повноваження щодо вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, посадовими особами органів місцевого самоврядування, консульськими установами України : Роз'яснення Мін'юсту України від 14.12.2011 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0072323-11>.

Порядок надання платних послуг відділами державної реєстрації актів цивільного стану : Роз'яснення Мін'юсту України; від 25.08.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0058323-11#Text>.

Порядок розгляду відділами державної реєстрації актів цивільного стану – учасниками пілотного проекту заяв у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, поданих через мережу Інтернет : Наказ Міністерства юстиції України; Порядок від 09.07.2015 р. № 1187/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0813-15#Text>.

Про впорядкування відносин з державної реєстрації народження та отримання документів про народження в умовах воєнного стану : Наказ Міністерства юстиції України від 03.09.2022 р. № 3734/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1009-22#Text>.

Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України з питань реєстрації довіреностей та заповітів в умовах воєнного стану : Наказ Міністерства юстиції України від 06.09.2022 р. № 3750/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-22#Text>.

Про затвердження Інструкції про порядок реєстрації актів громадянського стану в дипломатичних представництвах та консульських установах України : Наказ Міністерства юстиції України, МЗС України від 23.05.2001 р. (із змінами) № 32/5/101. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0473-01#Text>.

Про затвердження Положення про Спадковий реєстр : Наказ Міністерства юстиції України від 07.07.2011 р. № 1810/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0831-11#Text>.

Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р. (із змінами) № 296/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>.

Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій посадовими особами органів місцевого самоврядування : Наказ Міністерства юстиції України від 11.11.2011 р. (із змінами) №3306/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1298-11#Text>.

Про затвердження Правил внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання : Наказ Мінюсту України від 12.01.2011 р. (із змінами) № 96/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0055-11#Text>.

Про затвердження Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні (назва із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції № 2690/5 від 28.08.2019}) : Наказ Міністерства юстиції України від 18.10.2000 р. (із змінами) № 52/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0719-00#Text>.

Про затвердження Правил реєстрації актів цивільного стану в Україні : Наказ Мініюсту України від 18.10.2000 р. (із змінами) № 52/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0719-00#Text>.

Про забезпечення реєстрації новонародженої дитини в умовах воєнного стану : Наказ МОЗ України від 04.03.2022 р. № 407. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0293-22#Text>.

Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Запорожцева Олександра Семеновича щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 1241 Цивільного кодексу України (справа про право на обов'язкову частку у спадщині повнолітніх непрацездатних дітей спадкодавця) від 11 лютого 2014 року № 1-рп/2014 (справа № 1-1/2014). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-14#Text>.

Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення окремих положень частини 1 статті 4 Цивільного процесуального кодексу України (справа про охоронюваний законом інтерес) № 18-рп/2004 від 01.12.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v018p710-04#Text>.

Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями Служби безпеки України, Державного комітету нафтової, газової та нафтопереробної промисловості України, Міністерства фінансів України щодо офіційного тлумачення положень пункту 6 статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», частин четвертої і п'ятої статті 22 Закону України «Про міліцію» та частин шостої статті 22 Закону України «Про пожежну безпеку» (справа про офіційне тлумачення терміна «член сім'ї») № 5-рп/99 від 03.06.1999 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-99#Text>.

Огляд практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду у справах про призначення, зміни, стягнення аліментів. Офіційний сайт Верховно суду. Київ. 2019. 20 с. URL: <https://supreme.court.gov.ua/>

Огляд практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо розгляду справ у спорах, що виникають із спадкових правовідносин. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pokazniki-diyalnosti/analiz>.

Практика розгляду судами справ, пов'язаних із позбавленням батьківських прав, поновленням батьківських прав, усиновленням, установленням опіки та піклування над дітьми : Узагальнення судової практики Верховного суду України від 11.12.2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0020700-08#Text>.

Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів: Постанова Верховного Суду України від 15.05.2006 р. № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-06#Text>.

Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним та поділ спільного майна подружжя : Постанова Верховного Суду України від 21.12.2007 р. № 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0011700-07#Text>.

Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про усиновлення і про позбавлення та поновлення батьківських прав : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.03.2007 р. (із змінами) № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-07#Text>.

Про практику застосування судами при розгляді справ окремих норм законодавства про власність та спадкування : Лист Вищого спеціалізованого суду від 27.09.2012 р. № 10-1387/0/4-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1387740-12>.

Про судову практику розгляду цивільних справ про спадкування : Лист Вищого спеціалізованого суду від 16.05.2013 р. № 24-753/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v-753740-13>.

Про судову практику у справах про спадкування : Постанова Пленуму Верховного Суду від 30.05.2008 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-08#Text>.

Про узагальнення судової практики розгляду цивільних справ про спадкування : Постанова Вищого спеціалізованого суду від 01.03.2013 р. № 6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0006740-13>.

Міжнародні документи:

Конвенція про права дитини : Конвенція від 20.11.1989 р. (дата набуття чинності для України 27.09.1991 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text.

Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : Міжнародний документ від 16.12.1966 р. (дата набуття чинності для України 23.03.1976 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text.

Європейська конвенція про здійснення прав дітей від 25.01.1996 р. (Конвенцію ратифіковано із заявою Законом N69-V від 03.08.2006 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_135.

Міжнародні договори:

1. Угода про асоціацію між Україною з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікована 16 вересня 2014 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

2. Договір про функціонування Європейського Союзу від 25 березня 1957 року (TFEU). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017#Text.

Рішення Європейського Суду з прав людини (ECHR):

Wetjen and Others v. Germany, 22 березня 2018 року. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22itemid%22:%5B%22001-181583%22%5D%7D>

Акти м'якого права:

Принципи європейського деліктного права (Principles of European Tort Law, PETL), розроблені Європейською групою з деліктного права (European Group on Tort Law, EGTI), 2005. URL: <http://www.egtli.org/docs/PETLRussian.pdf>.

Принципи, дефініції і модельні правила європейського приватного права (Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law. Draft Common Frame of Reference, DCFR), підготовлений Дослідницькою групою з європейського цивільного кодексу (Study Group on a European Civil Code) та Дослідницькою групою з приватного права ЄС (Research Group on EC Private Law, Acquis Group) за підтримки Європейської Комісії, 2009.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>.
2. Вебсайт Права ЄС «EUR-LEX». URL: <https://eur-lex.europa.eu>.
3. Вебсайт Суду Справедливості ЄС «CURIA». URL: <https://curia.europa.eu>.
4. Офіційне Інтернет представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>.
5. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Верховного Суду України. URL: <https://supreme.court.gov.ua>.
7. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. URL: <http://www.ccu.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua>.
9. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Асоціації правників України. URL: <https://uba.ua>.
11. Офіційний сайт Асоціації українських правників. URL: <http://aup.org.ua>.
12. Офіційний сайт Національної Асоціації Адвокатів України. URL: <https://unba.org.ua>.

Також для пошуку теоретичної інформації можна скористатись базами Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>), наукової бібліотеки ЗНУ (<http://library.znu.edu.ua>), даними цифрової повнотекстової бази даних англомовної наукової періодики JSTOR: (<https://www.jstor.org>).

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає відвідування практичних занять. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мають узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. В умовах воєнного стану передбачені також завдання для асинхронного навчання. Пропущені завдання мають бути відпрацьовані на консультаціях. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються здобувачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке запозичується, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Позначатись має і використання штучного інтелекту (з поясненням – які саме процеси здійснювались за його допомогою). Таке використання допускається лише для систематизації матеріалу та пошуку джерел. Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. У разі наявності сумніву, чи підпадають зроблені запозичення під визначення плагіату, слід проконсультуватися з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти. Подання здобувачем результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті, здійснюється, як правило, на початку семестру. Визнанню можуть підлягати результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні «Цивільне право» (Особлива частина) в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), виду навчальних занять, завданням самостійної роботи, індивідуальному завданню (курсівій роботі, курсовому проєкту тощо). Документи для визнання за результатами навчання у неформальній та/або інформальній освіті навчальної дисципліни в цілому подаються здобувачами до початку семестру або протягом двох тижнів після початку семестру, а для визнання частини кредитів навчальної дисципліни – протягом семестру, але не пізніше ніж за місяць до дати початку семестрового підсумкового контролю згідно з графіком освітнього процесу. Викладач має право для перезарахування отриманих результатів навчання у неформальній та інформальній освіті, які стосуються окремі розділів чи тем, видів навчальних занять, самостійної роботи у разі, якщо вони не перевищують 14 годин. Перевірка досягнутих результатів навчання здійснюється під час проведення підсумкового контролю з дисципліни (заліку) та враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни. Зарахування у більшому обсязі або навчальної дисципліни в цілому здійснюється у порядку, передбаченому Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти ([polozhennya_znu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya.pdf](#)). Максимальна кількість балів, які можуть бути отримані за 14 годин неформальній/інформальній освіті – 10 балів, які або включаються до загальної кількості балів, отриманих протягом семестру (як поточний контроль у відповідних темах дисципліни), або як додаткові бали до отриманих балів протягом семестру (якщо, окрім засвоєння тем шляхом неформальної/інформальної освіти, здобувач одночасно виконав всі вимоги поточного контролю з усіх тем, зокрема й тих, які знання з яких він отримував шляхом неформальної/інформальної освіти).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті, користування будь-якими допоміжними засобами під час виконання контрольних заходів (зокрема проходження тестування на платформі Moodle). Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, отримання довідкової інформації тощо). До початку заняття слід активувати режим «без звуку». Під час виконання заходів контролю (тестування, екзамену тощо) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень на платформі Moodle. Відповіді на запити студентів надаються викладачем впродовж одного-трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, слід переконатись, що адреса електронної пошти, зазначена у профайлі на Moodle, є актуальною. Також доцільно регулярно перевіряти теку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу innabolokani@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих здобувачами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання здобувачів ЗНУ: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_meto_diku_provedennya_potochnogo_ta_p_dsomkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu_.pdf.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання здобувачу права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_poryadok_povtornogo_vivchennya_navchal_nikh_distipl_n_ta_povtornogo_navchannya_u_znu.pdf. Підстави та процедури відрахування здобувачів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів у ЗНУ: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_poryadok_prijomu_v_drakhuvannya_pererivannya_navchannya_ponovlennya_perevedennya_zdobuvach_v_vischoyi_osviti_v_znu.pdf.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних

ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>